

Two Much: una comèdia molt i molt «seriosa»

Joan Obrador

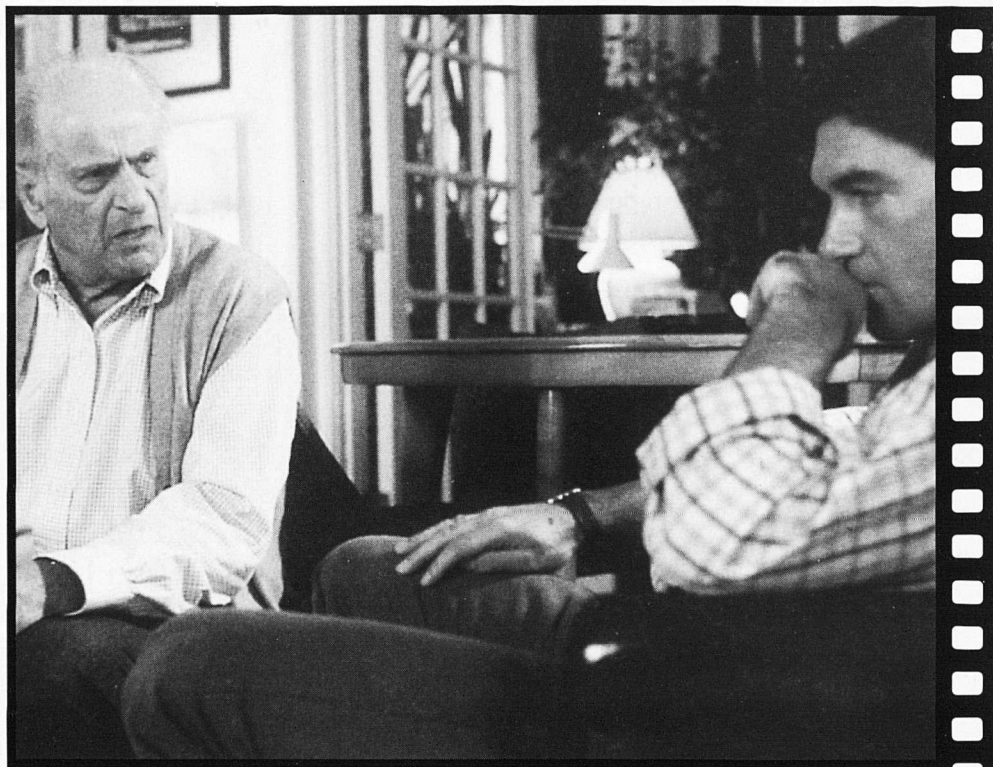
En Fernando Trueba sempre ha dit que el gènere de la comèdia és el més seriós de tots els cinematogràfics. Si una pel·lícula vol provocar la riada de l'espectador, ¿com pot ser seriosa? Tal vegada Trueba té un concepte de la comèdia proper al cinema amb previsions intel·lectuals d'en Woody Allen. Però per poc que es conegui la seva trajectòria, es fa evident que la seva afirmació es refereix al gènere de la comèdia clàssica; a la comèdia que té vocació multitudinària i un objectiu prioritari: fer riure. Aquest gènere, sempre haurà de ser seriós en el sentit del treball que és necessari per aconseguir un producte de qualitat i que, a la vegada, faci riure. No hi ha res més denigrant per a la història del cinema que les pel·lícules humorístiques que, a partir d'un clixé suposadament còmic, es fan cinc, sis i, si encara és productiu, fins a la setena part. El que comença com una història amb certa gràcia, acaba cercant el riure a partir de trucs mil i una vegada repetits, i el que volia ser un llenguatge divertit degenera en la pura obscenitat. Tant el cinema nord-americà, com l'espanyol, estan farcits d'aquests tipus de pel·lícules. Fer una bona comèdia requereix un gran esforç creatiu i molt mesurat, perquè controlar el riure de l'espectador és realment difícil: un no sap mai en quin moment aconseguirà el somriure de complicitat. Per això, a l'hora de realitzar una gran comèdia res es pot deixar a l'atzar, s'ha de pensar cada mil·límetre del film. L'exemple més clar el trobem al Chaplin de *Temps Moderns*.

Two Much és una obra treballada a consciència: un pressupost de 1500 milions de pessetes, un guió amb el ritme adequat, uns actors extraordinàriament professionals diri-

gits en cadascun de llurs moviments, una música i una ambientació perfectes. Trueba se n'ha anat a fer una comèdia al país de la comèdia per excel·lència; ha agafat un tema mil vegades abordat per la cinematografia nord-americana: una història d'amor enmig de la màfia, incloent-hi el funeral de rigor, la boda i la persecució de cotxes magistralment rodada. Emperò sembla una pel·lícula fresca.

Per cert, a pesar de la llunyania, Trueba no oblidarà mai els seus orígens i, com a totes les seves comèdies començant per *El año de las luces*, no falta la referència a la nostra guerra civil; en aquesta ocasió a partir d'un grup d'estratofonaris vells que formaren part de la Brigada Lincoln.

L'argument ens conta una història peculiar, però gens impossible. ¿Quants de germans bessons no s'intercanvien els papers? En aquest cas, Antonio Banderas, a partir d'una situació realment compromesa, s'inventarà un germà

ELI WALLACH I ANTONIO BANDERAS

bessó, per tal d'apropar-se a la dona de la seva vida. Si Trueba ja ens ha demostrat que ho sap fer tan bé com els millors, Banderas mostra prou recursos, i capacitat de transformació, només a l'abast dels més grans: J. Lemon, T. Curtis o el mateix Jerry Lewis. I, com no podia ser d'altra manera, una aparent comèdia intranscendent, ens diu la veritat més important per ser capaç d'amar: «sigues tu mateix». No val ser el que la teva estimada vulgui o jugar a l'etern joc del seductor. No facis ximpleries, no venguis quadres als morts, i fes el que realment desitges, per exemple: pintar. Trueba en té tanta de raó, que les pel·lícules que més ens han fet reflexionar sobre la nostra condició són les millors comèdies de la història del cinema.